

A Közgazdasági Olimpia partnerei és szervezői

Kitöltési útmutató diákoknak:

Minden kérdésre csak egy helyes válasz van, melyért egy pontot kapsz. A helytelen válaszokért nem vonunk le pontokat. Összesen 20 kérdés van, melyeket 40 perc alatt kell megválaszolni.

A Közgazdasági Olimpiát a Közgazdasági Oktatási Intézet (INEV) szervezi a Cseh Nemzeti Bankkal (ČNB) együttműködésben. A Közgazdasági Olimpia feladatsorát a Közgazdasági Oktatási Intézet dolgozta ki a Prágai Közgazdasági Egyetem Közgazdaságtan Tanszékének munkatársai által nyújtott szakmai felügyelet mellett.

- 1) A közgazdaságtan az alábbi kérdésekkel foglalkozó tudomány:
  - a) Az atomok belső szerkezete
  - b) Egy adott populációban megjelenő betegségek
  - c) Csak a pénz
  - d) A szűkös erőforrások optimális elosztása különböző felhasználási célok között
  - e) A kereskedelmi televíziók és rádiók népszerűsége

- 2) Adam Smith „láthatatlan kéz” koncepciója a következőt jelenti:
  - a) Bár az egyének a rendelkezésükre álló tőke segítségével a saját nyereségüket igyekeznek maximalizálni, ez a szélesebb közösség számára is haszonnal jár, még akkor is, ha nem ez volt az elsődleges céljuk.
  - b) Mindenki azokért dolgozik, és azokat látja el javakkal, akikhez a legjobban kötődik, noha ezzel a saját költségén másoknak is előnyöket biztosít.
  - c) Az állam által kivetett adók folyamatos emelkedése.
  - d) A leggazdagabb osztályok vagyonának gyarapodása a dolgozók rovására.
  - e) A természeti erőforrások fokozatos kimerülése, amit Smith megfigyelt a kapitalizmusban.

- 3) J.M. Keynes a következő könyv szerzője:
  - a) Kapitalizmus és szabadság
  - b) Tőke
  - c) A közgazdaságtan alapelvei
  - d) Árutermelés áruk segítségével
  - e) A foglalkoztatás, a kamat és a pénz általános elmélete

- 4) Mr. Smith júniusban csökkentette az alma árát, mégsem változott az általa eladott alma mennyisége. Közgazdász barátja, Gary nagyon helyesen elmagyarázta neki, hogy az alacsonyabb ár elvileg növeli az eladott mennyiséget, de ezt ellensúlyozta az, hogy júniusban kisebb a kereslet az alma iránt a következő okból:
  - a) Mr. Jones körtéinek felment az ára
  - b) Csökkent a fogyasztók jövedelme
  - c) Gyenge volt a chilei almatermés
  - d) Csökkent az üzemanyag forgalmi adója
  - e) Csökkent a leveles tészta ára

- 5) Ha az állam a piaci ár alá szorítja le a bérleti díjakat, az a következőhöz vezet:
  - a) Túl sok kiadó ingatlan jelenik meg a bérleti piacon
  - b) Hiány lesz kiadó ingatlanokból a bérleti piacon
  - c) A bérbeadók nagyobb nyereséget érnek el
  - d) Visszaszorul a bérelt ingatlanok fekete piaca
  - e) A magánberuházók több új lakást építenek

- 6) John, a polgármester, kizárólag a testvére pékségének adott iparengedélyt. Ezt a piaci szerkezetet a közgazdászok úgy nevezik, hogy
- oligopólium
  - tökéletes verseny
  - monopólium
  - oligopszónia
  - duopólium
- 7) Egy falusi pék rájött, hogy a termékeinek felment a piaci ára. Ha minél nagyobb nyereséget szeretne elérni, a következőt kell tennie:
- Csökkenti a termelést és új alkalmazottakat vesz fel.
  - Növeli a termelést és elbocsát néhány alkalmazottat.
  - Csökkenti a termelést és elbocsát néhány alkalmazottat.
  - Nem változtat sem a termelésen, sem a dolgozók létszámán.
  - Növeli a termelést és új alkalmazottakat vesz fel.
- 8) Novák úr attól fél, hogy egy szomszédos ország rakétákat lőhet ki az otthonára, ezért megpróbálja rábeszélni a szomszédait, hogy támogassák azt a tervét, hogy rakétavédelmi rendszert épít. Sikerül is meggyőznie a szomszédokat, és megépül a rakétavédelmi rendszer. Néhány év múlva azonban már többen nem fizetik a rendszer fenntartási költségeit. A közgazdaságtanban ez tipikus példája az alábbi jelenségnek:
- Olyan magánjóság, amely kizárható a fogyasztásból.
  - Olyan magánjóság, amely nem zárható ki a fogyasztásból.
  - Olyan közjóság, amely kizárható a fogyasztásból.
  - Olyan közjóság, amely nem zárható ki a fogyasztásból.
  - Olyan szabad jóság, amely nem zárható ki a fogyasztásból.
- 9) Egy mesebeli országban az alábbi termelési struktúra áll fenn: A farmer búzát termeszt a földjén, és eladja a molnárnak 100 aranypéNZért. A molnár azután 250 aranypéNZért továbbadja a lisztet a király hűbéresének. A király hűbérese piacra dobja a pékségei által ebből sült kenyeret, és 700 aranypéNZt kap érte. A hűbértok teljes GDP-je a következő lesz:
- 700
  - 1050
  - 950
  - 800
  - 350
- 10) Egy ország gazdasági fejlődését leggyakrabban az alábbival mérik:
- A forgalomban lévő pénz mennyisége
  - Az egy főre jutó pénz mennyisége
  - Az árfolyam
  - Az egy főre jutó GDP
  - A munkanélküliségi ráta

- 11) Minél több pénz van egy gazdaságban, általában
- annál alacsonyabbak az árak
  - annál alacsonyabb a mezőgazdasági termelés aránya az iparhoz képest
  - annál magasabbak az árak
  - annál magasabbak a reálkamatok
  - annál magasabbak a reálbérek
- 12) Azt a fajta munkanélküliséget, amely arra utal, hogy a dolgozó mennyi ideig keres állást és megfelelő munkahelyet, úgy nevezzük, hogy
- strukturális vagy szerkezeti munkanélküliség
  - ciklikus munkanélküliség
  - kényszerű munkanélküliség
  - frikciós vagy súrlódásos munkanélküliség
  - fikciós munkanélküliség
- 13) Az alábbiak közül melyik biztosítja a legalacsonyabb kamatot (éves szinten)?
- Egy bank 40.000 korona hitelt kínál, melyet öt év alatt kell visszafizetni, és az éves törlesztés 12.000 korona. Az ötödik év végén a hitel vissza lesz fizetve.
  - Egy bank 40.000 korona hitelt kínál, melyet öt év alatt kell visszafizetni, és a havi törlesztés 1.500 korona. Az ötödik év végén a hitel vissza lesz fizetve.
  - Egy bank 40.000 korona hitelt kínál, melynek az éves kamata 30%.
  - Egy bank 40.000 korona hitelt kínál, melynek a havi kamata 3%.
  - Egy bank 40.000 korona hitelt kínál, melynek a napi kamata 1%.
- 14) Ha fix árfolyamok rendszerében gyengülnek a valuták, az
- leértékelődés
  - felértékelődés
  - leértékelés
  - átértékelés
  - infláció
- 15) 2016 végén a cseh államadósság körülbelül
- 1.800.000.000.000 CZK
  - 180.000.000.000 CZK
  - 1.800.000.000.000.000 CZK
  - 18.000.000.000 CZK
  - 0

- 16) Az alábbi országok közül melyikben a legmagasabb a GDP-arányos államadósság mutató?
- a) Görögország
  - b) Olaszország
  - c) Németország
  - d) Franciaország
  - e) Lettország
- 17) Csehország, mint EU tagállam, saját hatáskörében [egészítsd ki] emelheti az importált termékekre kivetett vámot.
- a) az EU jóváhagyásával
  - b) nem
  - c) a cseh parlament jóváhagyásával
  - d) a cseh kormány jóváhagyásával
  - e) a cseh köztársasági elnök jóváhagyásával
- 18) A kereskedelmi bankok központi funkciója a következő:
- a) Állami betétek kezelése és hitelek nyújtása az államnak
  - b) Pénz nyomtatása
  - c) Pénz kivonása a forgalomból
  - d) Lakossági betétek kezelése és vállalati hitelek nyújtása
  - e) Fejlesztési alapok biztosítása külföldi országoknak
- 19) Mit jelen a progresszív adózás elve?
- a) Az adó nem változik az adózó jövedelme szerint - minden adózó fix összeget fizet.
  - b) Mind a magas, mind az alacsony jövedelemmel rendelkező adózók a jövedelmük azonos arányát fizetik.
  - c) A magas jövedelemmel rendelkező adózók alacsonyabb adókulcs szerint fizetnek, mint az alacsonyabb jövedelműek, az eltartott gyermekek után történő progresszív levonások miatt.
  - d) Senki sem fizet adót.
  - e) A magas jövedelemmel rendelkező adózók a jövedelmük nagyobb százalékát fizetik be adó formájában, mint az alacsonyabb jövedelemmel rendelkezők.
- 20) Csehországban az állami bevételek legnagyobb része a következőből származik:
- a) Pénz nyomtatása
  - b) Seigniorage
  - c) Adók
  - d) Bírságok
  - e) Késedelmi kamatok